

عبدالاحمد فیض

جرایم علیه تمامیت معنوی!

لژمنظر تاریخی، پاسداری وصیانت از عزت، شرف و در مجموع ارزشهای معنوی بشر از اعصار قدیم مورد توجه قوا عد ونورمهای موضوعه قرار گرفته لذا هوگونه تعرض وتجاوز به حیثیت، شرف، عزت وموقف انسانی مانند اهانت، فحاشی، قذف، افترا یا تهمت به غیر، جرم توصیف ومجزات آن آن معین گردیده است.

به باور عده محققان و پژوهشگران، جرایم علیه تمامیت معنوی بلر نخست در حقوق روم باستان مورد توجه قرار گرفته وبعنوان عمل جرمی توصیف شد، که اهانت و رفتارهای توهین آمیز به شاه مستوجب مجزات پنداشته میشد، اما به باور غالب، این مجمع القوانین حمورابی بمثابه کهن ترین ونخستین قوانین موضوعه بشری وحقوق یونان باستان بود که به طبقه بندی جرایم ضد ارزش معنوی تحت عناوین افترا وبهتان پرداخته وعاملان را مستوجب مجزات دانسته است.

هکذا بایست اذعان داشت که توصیف اعمال متناقض ارزش های معنوی در سده های قدیم وبخصوص در قرون میانه که عصر استبداد وجهل نامیده میشود، جرایم علیه شرف، حیثیت وعزت انسانی زمانی توجه پذیرفته ومستلزم مجزات دانسته میشد که ارتکاب این اعمال شاهان و خانواده شانرا مورد هدف قرار میداد.

جرایم علیه تمامیت معنوی عبارتند از:

الف - توهین

توهین در لغت به معنی سست گردانیدن است که ارتکاب آن فعل و تک فعل را که به اهانت غیر منجر میگردد موجب تعقیب ومجزات میشود. درین جرم فحاشی از مصادق آشکر آن پنداشته میشود. توجه باید داشت که توهین صرف در برابر شخصیت حقیقی موجب الزامیت میگردد نه حکمی.

ب- افتراء

معنی لغوی آن تهمت بستن ونسبت دادن یک عمل دروغ است، از دید حقوقی فرد که معایب یا نقایص دیگران یا عمل کاذب را به متضرر نسبت میدهد در نتیجه آن جرم واقع میگردد. بایست متذکر شد که آنچه افترا را با توهین با وصف وجوه افتراق پیوند میدهد، همانا هتک حیثیت متضرر است.

ج- قذف

قذف در لغت دورانداختن است وبه لحاظ حقوقی وفقهی نسبت دادن عمل زنا یا لواط به شخص غیر است که فاعل عمل قادر به اثبات آن نیست.

د- سب

در لغت به معنای دشنام دادن است که با فحاشی قرین میگردد، اما وجه افتراق آن با فحاشی وناسزاگوئی درین است که سب از نظر حقوقی وفقهی دشنام وزشت گوئی به پیامبر است .

مزید بر جرایم فوق که هرکد جزائی افغانستان نیز پیش بینی شده است، در دهه هشتاده سده گذشته جرم نفرت نیز بمثابه یکی از جرایم متناقض ارزش های معنوی وارد نظام قضائی عده قابل توجه کشورها گردید وجنایت متعصبانه است که با انگیزه تبعیض آشکر قربانی را بدلیل جنسیت، ملیت، مذهب، وضعیت ظاهری یا نسبت داشتن به جمعیت معین مورد تبعیض قرار میدهد. این جرم در سالهای هشتاد وارد سیستم جزائی ایالات متحده واتحادیه اروپا شد.

یاد داشت ضروری:

در جرایم فوق در مطابقت با مواد قانون افغانستان تنظیم گردد.